

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ДРУГА СЕКЦІЯ

СПРАВА “ХАНЕНКО проти УКРАЇНИ”

(Заява № 10174/02)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

13 грудня 2005 року

Це рішення стає остаточним за обставин, зазначених у § 2 статті 44 Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі “Ханенко проти України”

Європейський суд з прав людини (Друга Секція), засідаючи Палатою, до складу якої увійшли:

пан А. Бака (Mr A. B. Vack), Голова,
пан І. Кабрал Баррето (Mr I. Cabral Barreto),
пан К. Юнгвірт (Mr K. Jungwirth),
пан В. Буткевич (Mr V. Butkevych),
пан М. Угрехелідзе (Mr M. Ugrekhelidze),
пані А. Мулароні (Mrs Mularoni),
пані Е. Фура-Сендстрьом (Mrs E. Fura-Sandström) судді,
та пані С. Долле (Mrs S. Dollé), секретар секції,
після обговорення в нарадчій кімнаті 22 листопада 2005 року,
вносить таке рішення, що було прийнято того ж дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена проти України за заявою (№ 10174/02), поданою до Суду проти України громадянкою України Олександрою Лаврентіївною Ханенко (далі – “заявниця”) 13 серпня 2001 року відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – “Конвенція”).
2. Уряд України (далі – “Уряд”) був представлений його Уповноваженими - пані В. Лутковською та З. Бортновською.
3. 9 травня 2003 року Суд вирішив направити заяву на комунікацію Урядові. Суд, відповідно до п. 3 статті 29 Конвенції, вирішив розглядати питання щодо суті та прийнятності заяви разом.

ЩОДО ФАКТІВ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявниця народилася в 1945 році та проживає у м. Первомайську, Миколаївської області.

A. Перший етап провадження

5. 22 грудня 1997 року Первомайським міським судом заявницю було визнано винною у наклепі та призначено покарання у вигляді громадської догани. Цим же рішенням суд відхилив скарги заявниці на незаконні дії пана та пані С. як необґрунтовані. 29 січня 1998 року Миколаївський обласний суд залишив це рішення без змін.

B. Другий етап провадження

6. Двома рішеннями від 16 лютого та 21 листопада 2000 року Первомайський міський суд зобов’язав Первомайський міський відділ освіти (далі – “відділ

- освіти”) сплатити заявниці 2 641, 19 грн.¹ як заборгованість з заробітної плати та інші виплати.
7. 31 березня 2000 року та 5 лютого 2001 року відповідно відділом Державної виконавчої служби Первомайського міського управління юстиції було відкрито виконавчі провадження на виконання зазначених рішень.
 8. Листами в період між 2000 та 2003 роками виконавчою службою та Міністерством освіти заявницю було повідомлено про те, що рішення, винесені на її користь, не можуть бути виконані в зв'язку з відсутністю коштів у Державному бюджеті на відповідні видатки відділу освіти.
 9. Як стверджує Уряд, відділ освіти на виконання рішень суду перерахував кошти на депозитний рахунок виконавчої служби двома частинами 27 червня та 4 липня 2003 року.
 10. Заявницю було повідомлено про те, що 9 та 10 липня 2003 року вона зможе отримати належні їй кошти, звернувшись до виконавчої служби. Проте заявниця не з'явилася до виконавчої служби та не отримала відповідні кошти.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

11. Національне законодавство викладене у рішенні по справі “*Войтенко проти України*” (заява № 18966/02, пп. 20-25, від 29 червня 2004 року).

ПРАВО

I. МЕЖІ СПРАВИ

12. Суд зазначає, що після того, як справу було направлено на комунікацію з Урядом, заявницею було подано нові скарги на предмет того, що національними судами та прокуратурою не розглядались її скарги щодо незаконного звільнення з роботи та переслідування її органами влади.
13. Суд вважає, що нові скарги не є доповненням до тих скарг, які були подані до Суду приблизно два з половиною роки раніше та стосувалися стверджуваного невиконання рішень Первомайського міського суду від 16 лютого та 21 листопада 2000 року, відносно яких сторони надали свої коментарі. Нові скарги також не є повідомленням про результат чи незаконність кримінального провадження проти заявниці. Таким чином, Суд вирішує, що немає підстав для розгляду нових скарг в окремому провадженні від тих, які були подані раніше (див. справу “*Пиряник проти України*”, заява № 75788/01, п. 20, рішення від 19 квітня 2005 року).

II. ПРИЙНЯТНІСТЬ

14. Заявниця скаржилась на невиконання державними органами рішень Первомайського міського суду від 16 лютого та 21 листопада 2000 року

¹ Приблизно 440 ЄВРО

повністю та вчасно. Вона посилається на п. 1 статті 6 Конвенції, що у відповідній частині передбачає таке:

п. 1 статті 6

„Кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов’язків цивільного характеру (...)”

А. Попередні зауваження Уряду

1. Статус жертви заявниці

15. Уряд зауважував, що в зв’язку з тим, що рішення суду від 16 лютого та 21 листопада 2000 року повністю виконані, заявниця більше не може вважатися жертвою порушення її прав за п. 1 статті 6 Конвенції. Уряд зазначав, що заява повинна бути визнана неприйнятною.
16. Заявниця не погодилась. Зокрема, вона стверджувала, що їй не було виплачено заборгованість за рішенням суду.
17. Суд зауважив, що 9 липня 2003 року заявницю було належним чином повідомлено про те, що гроші, які належать їй за рішеннями, знаходяться на депозитному рахунку виконавчої служби та заявниця може їх отримати. Таким чином, Суд зазначає, що рішення суду були виконані цього дня, оскільки матеріали справи не містять інформації про те, що були обставини, які б перешкоджали заявниці отримати кошти від виконавчої служби.
18. Однак, той факт, що рішення суду виконане, не позбавляє заявницю статусу жертви в період, коли рішення залишалось невиконаним (див. вищезазначену справу “*Войтенко проти України*”, пп. 34-35). Відповідно Суд відхиляє попередні зауваження Уряду щодо втрати статусу жертви.

2. Вичерпання національних засобів захисту

19. Уряд також стверджував, що заявниця не використала національні засоби захисту, оскільки вона не оскаржувала дії чи бездіяльність державних виконавців в національних судах.
20. Заявниця не погодилась.
21. Суд приходить до висновку, що в світлі своїх висновків у схожих справах зауваження Уряду були відхилені (див., наприклад, справу *Romashov v. Ukraine*, заява № 67534/01, пп. 30-33, рішення від 27 липня 2004 року)

В. Інші скарги

22. Заявниця також скаржилась за п. 1 статті 6 Конвенції щодо результату та незаконності кримінального провадження
23. Суд зауважує, що остаточним рішенням у справі в сенсі п. 1 статті 35 Конвенції було рішення Миколаївського обласного суду від 29 січня 1998 року і, таким чином, було більше, ніж шість місяців перед датою, коли заяву

було подано до Суду. Відповідно ця частина заяви була подана не в установлені строки та повинна бути відхилена відповідно до пп. 1 та 4 статті 35 Конвенції.

С. Висновки

24. Суд вирішує, що скарги заявниці за п. 1 статті 6 Конвенції щодо тривалості виконання рішення Первомайського міського суду від 16 лютого та 21 листопада 2000 року порушує серйозні питання фактів та права відповідно до Конвенції, визначення яких вимагає розгляду по суті. Суд не знаходить підстав для визнання заяви неприйнятною.

III. ЩОДО СУТІ

25. У своїх зауваженнях Уряд зазначає, що в цій справі не було порушення п. 1 статті 6 Конвенції (як у вищезазначеній справі “*Войтенко проти України*”, п. 37).
26. Заявник не погодився.
27. Суд зауважив, що рішення Первомайського міського суду від 16 лютого та 21 листопада 2000 року не виконувались більше, ніж три роки п’ять місяців та два роки вісім місяців відповідно.
28. Суд зазначає, що в подібних справах Суд уже встановлював порушення п. 1 статті 6 Конвенції (див. вищезазначену справу “*Войтенко проти України*”, пп. 39-43).
29. Розглянувши всі подані матеріали, Суд вважає, що Уряд не надав жодного переконливого факту чи аргументу, який дозволив би Суду дійти іншого висновку у цій справі. Відповідно, було порушення п. 1 ст. 6 Конвенції.

IV. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

30. Стаття 41 Конвенції передбачає:

„Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливу сатисфакцію.”

A. Шкода та судові витрати

31. Заявниця вимагає 5 647, 82 грн.¹ як відшкодування матеріальної шкоди та 1 094, 85 грн.² в якості компенсації витрат на правову допомогу, переклад та поштове листування. Вона також вимагає виплатити їй 300 000 ЄВРО в якості відшкодування моральної шкоди.
32. Уряд зазначив, що заявниця не обґрунтувала заявлену суму та зазначив, що встановлення порушення буде справедливою сатисфакцією.

¹ Приблизно 940 ЄВРО

² Приблизно 182 ЄВРО

33. Здійснюючи свою оцінку на засадах справедливості, відповідно до статті 41 Конвенції, Суд присуджує заявниці загальну суму в розмірі 1 560 ЄВРО, як відшкодування матеріальної, моральної шкоди та судових витрат.

В. Пеня

34. Суд вважає, що пеня, яка нараховуватиметься у разі несвоєчасної сплати, дорівнює граничній позичковій ставці (*marginal lending rate*) Європейського центрального банку плюс три відсоткові пункти.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ, СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* скарги заявниці відповідно до п.1 статті 6 Конвенції щодо тривалості виконання рішень, прийнятих на їх користь, прийнятними, а в іншій частині неприйнятними.
2. *Встановлює*, що у цій справі було порушення п. 1 статті 6 Конвенції;
3. *Встановлює*, що:
 - (а) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач має сплати заявниці 1 560 ЄВРО (одна тисяча п'ятсот шістдесят ЄВРО) як відшкодування матеріальної та моральної шкоди, а також судових витрат плюс суму будь-якого податку, який може бути стягнутий з заявника. Ця сума має бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;
 - (б) після сплину вищезазначених трьох місяців і до остаточного розрахунку на названі суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, що діятиме в період несплати, плюс три відсоткові пункти.
4. *Відхиляє* інші вимоги заявниці щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою та повідомлено в письмовій формі 13 грудня 2005 року відповідно до пп. 2 та 3 статті 77 Регламенту Суду

С. Долле
Секретар

А.Б. Бака
Голова